

SLOVENSKI NAROD.

naša vsak dan srečer, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., na pol leta 8 gld., za četrto leto 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrto leto 8 gld. 30 kr., na jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrto leto. — Za tujne dežele toliko ved, kolikor poština zača.
Za osnanila plačuje se od štiristopeta petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenskrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Dokopisi se ne vradijo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.
Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Bismarckova politična oporoka.

Bismarckova odkritja o zvezi z Rusijo so vzbudila nenavadno senzacijo. Naj Bismarckova glasila še tako opravičujejo bivšega nemškega kancelarja in dokazujejo, da njegova politika ni bila naprjena proti Avstriji, vendar jim noben razsodni človek ne bude verjel. Da je Bismarck imel proti Avstriji dobre namene, bi vse stvari ne bil tako prikrival, temveč bi bil obvestil avstrijske državnikе. Bismarckovo delovanje je bilo v vsem jako zvito. Ravno v tem času, ko je bil v sporazumljenju z Rusijo, je zahteval velike svote za oboroževanje. Da bode državni zbor hotel te svote dovoliti, je sklical odnošaj z Rusijo v kaj temnih barvah, dasi je bil ž no v zvezi in je dobro vedel, da se Nemčiji ni bati, da pride mej dva ognja, ako sama ne začne vojne.

Zares, vprašatise moramo, zakaj je Bismarck tako odločno večkrat zahteval povečanja vojske, ko je vedel, da mu od Rusije nevarnost ne preti; Francije se mu pa tudi ni bilo bati, ker je nemška vojska vsekakor boljša in večja kakor francoska.

Zato je jasno, da je Bismarck delal na vojno mej Rusijo in Avstrijo. Podkupljeni nemški in ruski listi skušali so vneti sovraštvo mej Avstrijo in Rusijo zlasti zastran balkanskih zadev. Nemška diplomacija je pa tudi ta svoje storila. Da Bismarck ni dosegel svojega namena, zahvaliti se je previdnosti avstrijskih državnikov in miroljubnosti Rusije. Pokojni ruski car se nikakor ni hotel odločiti za vojno. Tudi ruski diplomatje so spoznali, da bi Rusija šla le za Nemčijo v ogenj. Tega pa v Peterburgu niso marali. Ko bi bili Rusi napali Avstrijo, bila bi Nemčija mobilizovala tudi svojo vojsko, da Avstriji odtrga najmamstnejši kos. Zanimivo je, kako se je izreklo o tem oziroma neki avstrijski narodni parlamentarec proti dopisniku časopisa „Breslauer Correspondent“. Ta parlamentarec imenuje Bismarckova razkritja ženjalno potezo na diplomatski řahovni deski. To odkritje se velikomerni listi proglašili za oporoko tega velibega državnika, ki je z

orlovo bistromnostjo spoznal, da se Nemčija ne more razširiti na zapad, temveč se more znatno povečati le na neko drugo stran. Bismarck je s svojimi razkritji hotel nemško vlado in nemški narod opozoriti na to, kaj jima koristi. Knez Bismarck je že naprej vedel, da pride do vojne mej Rusijo in Avstrijo. V tej vojni bode gotovo Avstrija tepena in prišel bode za Nemčijo čas, da raztegne mejo do Jadranskega morja. Ta nemški parlamentarec se nadeja, da bode nemški cesar poslušal svet kneza Bismarcka, ker se je sam izrekel večkrat že v velikomernem smislu. Sicer se bode pa cesar Viljem moral udati sili razmer.

Ta izjava parlamentarca je za nas jako poučna. Znano je dobro, da naši narodni Nemci imajo zvezo z upливнимi osebami v nemškem cesarstvu in zato ne izključeno, da jim je znano mnenje tistih krogov, s katerimi je največ občeval knez Bismarck.

Sedaj je jasno, da je resnično, kar smo večkrat tulili: nemškonarodno gibanje je povražno naši državi. Nemški narodnjaki bi radi videli, da Avstrija razpadne in da se vse dežele naše države, ki so pripadale bivšemu nemškemu cesarstvu, pridružijo Nemčiji.

Avstrija je država, katero bi Nemci radi uničili. Na to delajo nemški diplomatje, pa tudi nemškonarodno časopisje deluje na to. V Nemčiji bolje očitno, v Avstriji bolje prikrito. Avstrijski Nemci niso zadovoljni, vedno hrepene po tem, da se združijo s pruskimi, če tudi se jim v naši državi ne godi nobena krivica. Pa naj jih vlade še toliko božajo, prusofilstva iz novih narodnih Nemcev ne bodo odpravile. Vsako pospeševanje nemščeva v naši državi služi le nasprotnikom naše države.

Ko bi avstrijski državniki ne bili s slepoto udarjeni, bi že davno bili morali spoznati, da je jedini avstrijski zaresljivi živelj baš Slovan. Naš narodni obstanek je tesno zvezan z obstankom avstrijske države. Že iz narodne sebičnosti moramo delati za obranjenje Avstrije, da ne pridemo pod Nemčijo ali Italijo, kjer bi bili v narodnem oziroma izgubljeni.

Nemci bodo pa vedno delali na to, da se uresniči kar je označil omenjeni parlamentarci za Bismarckovo politično oporoko. Pa tudi v Nemčiji so ljudje, ki bodo delali na to. Mi ne rečemo, da morda sedanji nemški državni voditelji odobrujejo nemško politiko, a Bismarck je zapustil gotovo veliko vrsto diplomatov svojega mišljenja, ki bodo dosledno delovali, da se uresniči to politično združenje avstrijskih Nemcev z nemškim cesarstvom. Slednji čas utegnejo dobiti možje Bismarckovega mišljenja državno krmilo v roke. Dosti nemških diplomatov drugačnega mišljenja tudi ni, kar je vidno že iz tega, da je cesar Viljem moral iskati naslednika Bismarcku mej vojaki, ko se je hotel izogniti Bismarckovih priateljev.

Avstrija mora torej gledati, da se emancipira od Nemčije in si poišče drugo zvezo. Posebno je je skrbeti za dobre odnošaja z Rusijo. Sedanji minister unanjih stvari grof Goluchowski tudi deluje v tem smislu in se je slednjič glede balkanske politike sporazumel z Rusijo. Notranja politika pa mora delati na to, da nemškonarodnemu gibanju izpodmakne vsaka tla in slovanstvu pridobi veljavo, katera mu gre. Močno slovaustvo v Avstriji bude buda ovira razširjejanemu se nemštvu. Če bodo avstrijska vlada v tem smislu poslopala, ostane Bismarckova politična oporoka le zapeljiva iluzija narodnih Nemcev.

Državni zbor.

Na Dunaju, 14. novembra.

Razprave v zbornici in v proračunskem odseku tečejo hitro. O resnično temljih posvetovanjih niti govora ni; največ se govori skozi okno, kajti nove volitve se bližajo in marsikateri poslanec čuti potrebo, prikupiti se svojim volilcem.

Poslanska zbornica je v zadnji seji dognala specijalno debato o obrtni noveli. Tudi v tej seji se je kakor v vseh predložih, obširno razpravljalo o posamičnih predložkih določbah, ali nobeden raznih govornikov se ni povzpel na višje stališče, nobeden

Listek.

Koncert zborov „Glasbene Matice“ na korist družbi sv. Ciria in Metoda.

Program koncertoma, katera sta se vršila dva dni zapored, dne 14. in dne 15. t. m., se močno razlikuje od programov, kateri so se sicer sestavljali za koncerte „Glasbene Matice“. Zgodilo se je to iz lahko umljivih razlogov. Koncert, prirejen v dobrodelen namen, mora računati na to, da privabi kolikor mogoče občinstvo, a čista in vzvišena umetnost je širišim krogom toliko nedostopenjska, kolikor je čistotja in vzvišenje. Da se ugodi mnogim ali vsem, se je to pot opustila prejšnja hvalevredna brezobzirnost, po kateri so se ne gleda na obisk proizvajali zgolj visčki, resnični umotvori, in tako je prišlo na program mej drugimi tudi nekaj del, mej katerimi naj bi našli tudi muzikalno manj izobraženi ali nič izobraženi nekaj, kar jim ugaja. Priredila se je akademija.

Za uvod se je določila Beethovenova cuvertura „Blagoslavljenje“ („Weihe des Hauses“). To je veliko delo, saj je bil Beethoven vedno velik, ter priča, kako znamenit je ženjalen skladatelj tudi v delih, katera se ne štejejo mej njegova najznamenitejša. Po tej, pod spremnim vodstvom gospoda Čerina proizvajani kompoziciji se je na improviziranem odru predstavljal dramalet, alegorija „Materies sanje“.

V zadnjem času so tako ugledni umetniki poskušali oživeti ta genre, ki je utonil v valovih naturalizma, naj emenimo le Lagodeya. Gospodu Ganglu gre dvojna zahvala: da je s takim delom obogatil slovensko književnost in da je napisal alegorijo, kako praktično in porabno za dobrodelenje predstave, katere se zlasti na deželi pogostoma prirejajo. Seveda se bodo morale predstavljalki lotiti svojih ulog s tako ljubeznijo in unemo, kakor gpdč. Marica Vencajzova, Antonija Jamšekova, Vera Vencajzova, Leopoldina Trtnikova, Miroslava Dolencjeva in Marijana Prosenčeva, ki niso samo s svojo naravno gracioznostjo nego tudi z dobrim karakterizovanjem postavile delo v pravo luč.

Pri naslednjih muzikalnih točkah se je pač tako le računilo: Rubinsteinova „Rusalka“ bo za muzikalno in poetično omikane, Foersterjeva „Kitica slovenskih narodnih pesmi“ za vse, Mašekov „Kdo je mar“ pa za tiste, kateri nimajo posebnega muzikalnega ukusa.

„Rusalka“ zamore narediti velik utis. Ako bi kdo v temni dvorani slišal to žalostno monotono petje vodnih vil, iz katerih se mehko in zibaje dvigne solo, imel bi popoln užitek. Preveč luči pa ni na korist teh sanjavi Rubinsteinovi skladbi. Zbor je to skladbo — če ne upoštevamo alt solo, pri katerem je pevčina ritmična nesigurnost in distoniranje močno — prav dostopno pel, drugi večer celo izvrstno. Foersterjeva „Kitica“ je delo, kakor ustvarjeno

za take prilike. Skladatelj ni nikjer pozabil, da je muzik, kajti zvezal in aranžiral je muzikalno jako spretno in blagoglasno razne narodne pesmi, a skrbel, da zamore njegovo skladbo vsakdo umeti.

Mašekova kantata se je pela menda samo kot reminiscenca na „lepe stare čase“. Kot muzik je ne umejem, to se pravi, ne umejam, kako more komu ta prenajivni tekst in ta strova, popolno nedostajanje ukusa in omike kažeča muzika ugajati.

Ako je bil s to skladbo kdo zadovoljen, bil je to najbrž le radi izvajanja, kajti solisti, gospod Nelli, mojster takozvanega bel canto, in gospod Meden kakor tudi gospod Čerin kot dirigent so zastavili vse svoje nenavadne sile, da iz nič nekaj naredi.

O vodstvu gospoda Čerina naj za sedaj — kajti v minolih koncertih ni še definitivno nastopil kot umetnik — rečemo le, da dirigira in studira muzikalno jako dobro, sigurno in spretno. Mnoge nove pevke v zboru so sčasoma gotovo izobrazil. Konstatovati je pa, da se je zbor tudi letos vzdržal na svoji umetniški visičini in da smemo torej od prihodnje sezone mnogo pričakovati.

Da nista imela koncerta plemenitega namena in je bila vsakega zavednega Slovenca dolžnost, priti k njima, rekli bi, da je bil obisk prav dober, a z ozirom na namen se mora pač redi, da bi bilo občinstvo zlasti drugi večer moralo koncert številnejše obiskati.

K. Hoffmeister.

ni označil, kako bi se propadajočemu obrtništvu resnično pomagalo, kakih socijalnih reform je treba za rešitev malega obrtnika, ker hoče vsak mesto s temeljito socijalno operacijo pomagati obrtnemu stanu — z domaćimi zdravili!

Konec zadnje seje se je začelo razpravljanje o velevažni stvari, o načrtu, s katerim se določajo pogoji za zavarovanje proti ognju potom deželnega zakonodajstva. Že naslov pravi, da bude ta zakon le okvir, za čigar popolnitve naj se prizna kompetenca dež. zborov. Ti naj po tem načrtu imajo pravico določiti, ali naj morajo biti zavarovani sploh vsi objekti, ali samo objekti gotove kategorije; ako se dež. zbori izreko za obligatorno zavarovanje, morejo to izvršiti ali deželni ali zasebni zavodi, v prvem slučaju se uvede monopol, ali deželna zavarovalnica ni primorana omejevati svojo delavnost samo na jedno kronovino, nego jo sme raztegniti tudi na druga. Ta načrt je izdelan po naštu, kateri je stavljal že l. 1891. grof Wurmbrand. Pripravljen je bil že l. 1893., še predno je za počevalca določeni grof Wurmbrand ustupil v koalično ministerstvo, a na vrsto ni prišel in sedaj ni skoro nič upanja, da se dožene. Vladni zastopnik sekcijski šef Körber je namreč nasvetoval, naj se vrnne odseku in zlasti opozarjal, da bi lahko vse privatne zavarovalnice, katere imajo koncesije, začele tožbo zoper državo, ako bi obveljal predloženi načrt.

Razprava o tem načrtu je določena za ponjedeljsko sejo, ali izid je skoro že znan: večina bo glasovala za to, da se načrt vrne odseku, s tem pa je načrt sam pokopan.

Proračunski odsek je v današnji seji rešil proračun domobranskega ministerstva in nekaj poglavij proračuna trgovinskega ministerstva.

V Ljubljani, 16. novembra.

Češka šola na Dunaju. Grof Paffy je bil v proračunskem odseku predlagal, naj se češki šoli društva „Komeuny“ na Dunaju dovoli pravica javnosti. Za predlog so glasovali tudi Poljaki. Poljski klerikalni list „Przegą!“, kateri pa ima na Dunaju nekega žida za dopisnika, ni zadovoljen s tem sklepom. Čudi se, da so Poljaki mogli glasovati zanj, kar sklep vendar nasprotuje deželnim in mestnim samoupravam. Poljski klub tudi ni bil zavezani za to glasovati, ker poljski klub in Paffyjeva skupina v državnem zboru nima nobene zveze. Seveda, klerikalni list bi najrajše videl, da bi se poslanci kakde dežele ne brigali za razmere drugih dežel, da bi potem ne obračali pogledov v Galicijo, kjer klerikalizem vlada le s silo in krivičnostjo ter se pajdašjo klerikalno kolovojo z židovstvom. Kako so se sedaj drugi poslanci zanimali za razmere na Dunaju, tako bi se dr. Lueger utegnil kredaj pobrigati za razmere v Galiciji in reči mu niti ne bodo mogli, da za to ni opraviden.

Volilno gibanje je v Bolgariji nenavadno živahno. Vsi ministri so sedaj na agitacijskem potovanju, ravno tako pa tudi vsi vodje opozicijskih strank. Toliko se ni še govorilo in agitovalo pred nobenimi volitvami, kot se pred letosnjimi. Očividno je, da se vlada boji, da pri volitvah ne dobi večine. Precej neugodno je za vlado, da knez nikakor ni na njeni strani. Razmerje med knezem in Stojilovom je precej podobno razmerju med Stambulovom in knezem zadnji čas Stambulovega vladanja. Knez bi Stojilova takoj odpustil, da se ne boji naroda. Če bodo pa volitve pokazale, da prebivalstvo ni za sedanjo vlado, bodo jo knez takoj odslovil. Ker ni v popolnem sporazumljenu s knezem, se vlada ne upa tako pritiskati pri volitvah, kakor bi sicer. Vsled tega je le mogoče, da opozicija doseže kakšn uspeh pri volitvah. Zadaj je le to neugodno, da je nejedina in posamečne frakcije zastopajo popolnoma nasprotna načela.

Ustava v Turčiji. Sedaj slepe neki turški državniki s tem Evropo, da misljijo upeljati ustavo za vso državo. Tega seveda ne bodo storili, ker sultan ne mara, da bi kak državni zbor mu odločeval, koliko sme on za svoj dvor uporabiti. Ustavo Turki samo zaradi tega obetajo, da bi zavlekli izvršenje reform, katere so za posamečne pokrajine dovoljli. Za upeljavo ustave je treba poizvedovanj in predno se vse to izvrši, sa nadejajo Turki, da bodo evropske vlasti že na vse te dane obljube pozabilne, posebno če jih kaki novi nemiri v Turčiji na nje ne bodo spominjali. Diplomatje tako najrajše vidijo, da se jimi s turškimi stvarmi početi ni treba, ker so zaradi premanjih nasprotujajočih si koristij, kako

kočljive. Sicer pa orijentsko vprašanje ne bode zaspalo, kakor so kaže, ker iz Armenije prihaja novica, da so v Kajzariju Turki poklali zadnji čas več sto Armencev.

Položaj na Kreti je zopet tako napet. Kristijani niso zadovoljni s tem, kar so dosegli. Turki pa le odlašajo z izvedenjem reform in očividno delajo na to, da se preosnova uprave na Kreti opusti. Veleposlaniki so nekajkrat že turško vlado opozorili na veliko počasnost, a vse nič ne pomaga. Kristijanski Krečani pa v tem kupujejo orožje in je pomladi se batiti nove ustaje. To vedo tudi v Carigradu, zato pa hite Turki z nakupovanjem orožja. Turki bi namreč radi s silo zopet vzeli Krečanom, kar so jim dovolili. Pri tem računajo, da jim velevlasti zaradi svoje nejedinosti ne bodo delale nobenih ovir. Turška vlada se boji, da bodo od Krete imela premalo dohodkov, ako se reforme izvedejo, ker bi večina davkov se potem porabila za domača deželne potrebe. Na to bi pa še druge pokrajine zahtevale podobne preosouve in posledica bi bila, da se posuše viri za nikdar polne sultanske blagajnice.

Reforma senata v Franciji. Dosedaj volijo v Franciji senat departementui in arondisementni zastopi in po jeden zastopnik iz vsake občine. S tem so pa večja mesta v volilni pravici znatno prikrajsana. Mestne občine z več stotisoč prebivalci pošljajo k tej volitvi ravno tako le jednega volilnega moža, kakor najmanjša kmetska občina. Radikalci predlagajo, da bi senat volili v občini volitvi voljeni volilni možje, katerih število bi se določilo po številu prebivalstva. Če se to sklene, zgubi senat sedanji svoj konservativni značaj. Zbornica poslancev bodo v to že še privolila, a senat se bodo tej reformi gotovo upiral, kajti mnogi sedanji senatorji nimajo potem nobenega upanja, da bi še bili voljeni. Priti utegne le do novega konflikta med zbornico in senatom.

Sestanek slovenskih književnikov in umetnikov.

II.

Več kakor jeden mesec pred izidom „Obzrovec“ članka, v katerem se nujno predlaga potreba občnega shoda vseh hrvatskih književnikov, torej povsem samostojno in neinspirirano, je izšel v neki septembarski štev. tržaške „Edinosti“ slediči članek:

... ne le zemlje (pesnika), tudi njegovo življenje, njegove boje, njegove prijatelje, njegove naade in razvade bi moral človek poznati natanko, če bi hotel prav soditi in razumeti pisatelja ali umetnika.

In Dunajčanje težé za tem ...

A pri nas?

Kako tuji so si naši komponisti, naši slikarji, kiparji, igralci, naši pevci in naše pevke, naši pisatelji, naše pisateljice in pesniki! Niti mej seboj se ne poznamo. Nobene zveze nimač mej seboj; navadno niti ne korespondirajo. Poznajo se nič ali pa le v toliko, kolikor uganejo drug drugačega značaj iz spisov. Pri nas se dogaja pogosto, da sedita v isti kavare, v isti gostilni dva slovenska umetnika, dva slovenska pisatelja, pa sa ne poznata. Zato pa nimamo v slovenski umetnosti, v slovenski literaturi nobenega sredotočja, niti kakega program. Tem slabšje je v tem oziru, ker nimamo sedaj prav nobenega kritika estetika, ki bi nam kazal: kam — zakaj — zakaj ne in kako! — Jedui slijo naik ikarju tja pod oblake, drugi se vozijo z — raki, tretje sedé v najtragičnejši (ô i ter jakajo in tarnajo à la Jeremija: „O idealizem! — o idealizem!“ — četrti pa se rogojo vsemu ter vikajo: „Liberté! — égalité!“ — Znanimiva je vsekakor toliko raznovrstnost in morda tudi potrebnost v velikih narodih. Pri nas pa ne. Saj pri nas niti dva pisatelja nista složna. Kam pridemo zato? Ni kamor!

Dva šminkovca ne gnezdit
Vku v enem vrtu — star pregor
Če na Parnas dva jezdita,
Grdo se gledata za lovov!

Kako veselo vriskamo,
Če Bog nam pošle korenjaka!
A enega pritskamo
Cim dva nam prideta enaka.

Kako sta nemška genija
Umela se ter se čestila!
Pokaži ti Slovenija,
Dva pevca, ki bi složna bila!

(Jos. Stritar.)

Dà, takó je. In zakaj? — Ker se ne poznajo, ker so si tuj, ker ne občujejo mej seboj! — In kako naj jih umeščati občinstvo?

Naj mi radi tega ne zamerijo slovenski umetniki in literati, če jim predlagam sledče sredstvo, ki bi odpomoglo marsikateri nevštevani potrebni za razvoj in nagnel procvit slovenske umetnosti v likanski važnosti:

Slovenski umetniki, pisatelji, pisateljice, pesniki in pesnice! Pridite v sako leta v počitnicah kjer koli shod vseh naših delavcev za umetnost in prosveto! Svidete se v zborovanju, razgovorite se odkritosčno o minočju delovanju, sestavite program za bodočnost, rešite in tuzemske umetniške razmere, razdelite si delo in seznanite se dobro mej seboj!! — Tudi Fracozi, Nemci, Italijani, Angleži in dr. imajo svoje kongrese umetnikov-literatov z velikimi uspehi. Posnete jih!

Potreben bi bil tak sestanek zlasti v sedanji dobi, ko kipi in vre ne samo v naši, nego v svetovni umetnosti, ko se porajajo nove ideje, nove stруje, nove tehnike.

Tako torej „Edinost“.

Iz citatov „Obzrovec“ članka in spisa v „Edinosti“ je razvidno, da sta imela hrvatski in slovenski pisatelj vsak za svoj narod — isto idejo. Ker pa piše „Obzor“, da hoté Srbi taisto idejo, sporočeno od „Brankovega kola“, že v kratkem uresničiti, srečali so se zopet jedenkrat Slovenci, Srbi in Hrvati prav prijateljski v — misli. Še več! Hrvatski članki naravnost občajaju, da vlada mej Srbi in Hrvati tolita politična napetost, ki je prav vzrok, da se hrvatski pisici ne mogu udeležiti literarnega konгрresa v srbski kraljevini. To javno občajovanje pa zajedno prav jasno zakriva veselo dejstvo, da mej hrvatskimi in srbskimi beletristi ne vlada tista žalostna sovražnost, kakor mej obojestranski politiki. To občajovanje izdaja tudi naravnost, da zabranja javno in odkrito skupno zborovanje hrvatskih in srbskih literatov le — politična disciplina, ne pa — srce.

Vesekdo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. novembra.

— (Nadvojvoda Evgen.) predstojnik nemškega viteškega reda, se je včeraj zjutraj pripeljal v Ljubljano, si ogledal tukajšnje poslopje nemškega viteškega reda in obiskal Kamnik, kjer si je ogledal mekiški grad. Zvečer je bil v hotelu „Pri Maliču“ din. Po diniju je nadvojvoda v spremstvu dež. predsednika barona Heina obiskal slovensko gledališče, ponoči pa se z brzvlakom zopet odpeljal na Dunaj.

— (Občinski svet) imel bo v sredo, 18. t. m., ob šestih zvečer izredno sejo. Dnevni red: I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Stavbinskega odseka poročilo o Josipa Gorupa prošnji za parcelacijo njegove posestva ob Rimski cesti. IV. Policijskega odseka poročilo o prevozniškem redu in maksimalnem tarifu prevoznikov. V. Regulačnega odseka poročilo o odkupu svetov za dovozno cesto na državni oziroma na južni kolodvor. VI. Personalnega in pravnega odseka posočila o personalijah. VII. Finančnega odseka poročila o prošnjah za našrudo in prednjme. VIII. Stavbinskega odseka poročilo o povrnitvi nekih stroškov za upravo mestnega regulatnega odseka in razširjalnega načrta.

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Prihodnja slovenska predstava bodo v četrtek in sicer se bo pela, prvič na našem odru, svetovnoznanata Verdijeva opera „Rigoletto“. Ker je za to veliko opero treba vsaj dveh orkestralnih skušenj na odru in ker je godbo dobiti za skušenje le tisti dan, kadar je slovenska predstava, mora izostati jutrišnja predstava. V „Rigolettu“ nastopi prvič tenorist g. Rašković. Vsebino opere priobčimo v jutrišnji številki.

— (Slovensko gledališče.) Sinočno predstavo „Marije Start“ počastil je s svojo načinostjo Njega c. in kr. visokost gospod nadvojvoda Evgen. Visoki gospod je prišel povsem nepričakovano začetkom drugega dejanja in ostal, dasi je igra jako dolga, do konca. Nadvojvoda je sledil predstavi z vidnim zanimanjem dasi našega jezika ni zmožen. Z resničnim veseljem beležimo, da je predstava bila vredna tega zanimanja. Predstavljalke in predstavljalci so se potrudili, da store kar je v njih močeh, da dobi nadvojvoda ugoden utis o našem gledališči, in posrečilo se jim je. Lepi uspeh je posledna zasluga gospod. Ter še poleg katerih je najbolj odlikovali: gospa Danilova in g. Inemann, Danilo, Verovšek in Lovšin. Gledališče je bilo skoro razprodano.

— (Gospod Vaso Petrič) predsednik mestne hraničnice, veletržec itd. v Ljubljani, poslal je „Dramatičnemu društvu“ znatno podporo 100 krov s pismom, v katerem pravi mej drugim: „Repriza Funtkova izvirne drame „Iz Osvete“ bila je tako slabo obiskana, da je morslo društvo doplačati celo na dnevne stroške. V pokritje te škoda in v spodbudo „Dramatičnemu društvu“, ki bi se

pri sestavljanju repertoirja utegnilo nstrašiti takih žalostnih pojavov, pošljem malo podporo za društvene namene z željo, da bi se naša skromna dramatična literatura kmalu zopet pomnožila s kakim novim izvirnim delom." -- Slava poštovanemu rodoljubu! Naj bi našel mnogo posnemovalcev!

— (Društvo poštarjev in poštnih upraviteljev) na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji je imelo 9. t. m. svoj shod v Ljubljani. Shod je bil dobro obiskan včas slabemu vremenu. Predsednik Schrey je poročal o korakih, ki jih je storilo predsedništvo, da se potrdi nova društvena pravila in da se dovoli ustanovitev posebne bolniške blagajne, in je razpravljal potem važnejše še "organizacijskega statuta", izdanega od c. kralj. ministerstva za trgovino. Povedal je, da bodo poštni uradi razdeljeni odslej v XII plačilnih razredov. Od VI. do I. razreda bodo lastniki istih imeli naslov c. kr. poštarjev ter bodo dobivali plačo od 660—1500 gld.; od XII do VII pa se bodo zvali poštni odpravitelji in bodo dobivali plačo od 240—540 gld. Mimo tega bodo poštni uradi dobivali pavale za urad in službe. Nočna služba se bodo plačevala posebno. Poštari in odpravitelji bodo nameščeni z dekretom in poslednji se uvrete v poseben status. Ker bi pa trebalo ukreniti še marsikaj z ozirom na socialno in materijalno položenje, sestali so se predsedniki na Dunaju dne 6. m. m. Njih ukrepi se uveljavijo po posebnih delegatih na konferencah, ki se bodo vršile čim prej pri poštih direkcijah. Zapisnikarjem je bil izbran poštar Vodopivec, 196 paragrafov obvezajoči operat je prečital poštar Modic. Resolucije, vzprejete na omenjeni konferenci, so se vzprejeli soglasno. Ob zaključku je zahvalil poštar Schrey svoje stanovske tovarische na obilni udeležbi in na zanimanju za razpravo. Še posebej je zahvalil navzočega zastopnika poštne direkcije, g. dra. Pospšila, na dobrohotno danoj pojasačilu. Omenil je, da društvo šteje sedaj 404 člane, in da se bode prihodnji shod vršil dne 17. t. m. v Trstu, v hotelu "Evropa", in pozneje tudi v Zadru; da se dne 19. t. m. na poštni direkciji v Trstu prične enketa, določena na več dni, o poštarnosti na deželi. Interese poštarjev bosta na enketi zastopala govorač in poštar Gregor iz Pirana. Zaključivši je predsednik Schrey vzkliknil trikratni "živo" presvetlemu cesarju, kateremu vzklik so se navdušeno odzvali zborovalci. Spominjal se je poštnega referenta v ministerstvu trgovine, dvernegatajnika dra. I. Wagnerja, in višega poštnega ravnatelja Karla Pokorna, kateremu vzklik so se vsikdar kazala naklonjenja poštarjem na deželi.

— (Na adreso ljubljanske plinarne) Vodstvo ljubljanske plinarne je pred nekaj meseci nekoliko znižalo ceno plina. To je bilo prav in umestno, saj je pličarna tekom let zaslužila ogromne svote, ker je plin prodajala po nečuvano visoki ceni. Tudi sedaj cena plina je tako, da ima družba še vedno jasno masten dobitek, slab pa je tako, da kar najboljše volje ne moremo družbi več priznačati. Obča je tožba, da plin še nikdar ni bil tako slab, kakor sedaj, zato najmo prosimo, naj poskrbi družba, da že postane vsaj nekoliko boljši.

— (Nove hišne in ulične tablice.) Od leta 1882. sem ni se za nobeno novo sezdanu hišo naročila tablica s številko in uličnim imenom, zato je sedaj v Ljubljani manjko vseh tablic. Da se obrani jedočiščnost naznamovanja številki, naročil je mestni magistrat pri tvrdki Stegmann v Budejvicah vse nedostajajoče hišne tablice, kakor tudi potrebovo število velikih uličnih tabel. Isto tako naročile so se tablice in tablice za vse ulice, ceste in trge, katerim je občinski svet leta 1892. sklenil premeniti imena. Izvezeti sta le cesti "Pred Škofijo", ki obdrži desedanje ime, in "Kurjava vas", katero je občinski svet v zadnjih sejih prekrstil v "Dolenjsko cesto".

— (Glasbena Matica.) Za danes napovedana pevska veja izostane. Prihodnja veja je v sredo dne 18. t. m. ob 6 uri zvečer za soprano, ob 8 uri za tenor; v petek, dne 20. t. m., ob 1/2. ura zvečer za alt, ob 8. uri za bas.

— (Pevsko društvo "Ljubljana") je zanimalo soboto nameravani "Martinov večer" preložilo radi "Glasbene Matice" koncertov na prihodnjo nedeljo, 22. t. m.; vršil se bo v prostorih "Narodnega doma". Programske točke priobčimo pozneje.

— (Kolesarski red za Kranjsko) Vožja s kolesi se je na Kranjskem v novejšem času izredno vdomačila ter se vedno bolj rapidno razširja, kajti občinstvo se kolesi ne poslužuje sedaj le za šport, temveč je kolo postalo občilo za široke kroge prebivalstva. Da se vožja s kolesi primereno uredi, vzprejel je kranjski deželni zbor v poslednjem svojem zasedanju načrt zakona o vožji s kolesi po

javnih, nedržavnih cestah. Ta načrt dobil je — kakor smo v petek brzojavno poročali — najvišje potrjenje. Za vožjo s kolesi veljajo po novem zakonu ista določba, kakor za vožjo z vozmi po javnih cestah. V obče se je torej ogibati na levo in prehitevati na desno. S kolesom se sme voziti v obče le po cestnem tiru. Kolesar se mora po pešpotu gredčim pešcem vsekakorogniti in, če je treba, takoj kreniti na vojni tir. Če se pelje kolesar po voznem tiru, se mu morajo pesči umakniti tako, kakor kakemu drugemu vozu. Od mraka do svita je dovoljeno voziti le s takimi kolesi, ki imajo svetlo belo luč; barvaste luči so prepovedane. Za mesta, trge in zdravilišča sme občinski zastop dopustiti vožnjo s kolesi po cestah in ulicah le proti voznim izkaznicam, katero izda občina na temelju izkušnje, napravljene pri kakem kolesarskem društvu ali sploh na primeren način. Taka, na Kranjskem zadobljena vozna izkaznica je veljavna za vso krovino. Za izdajo izkaznic se sme z odobrenjem deželnega odbora pobirati do 5 gld. pristojbine. Prestopki določeb tega zakona se kaznujejo z globami do 50 gld., oziroma z zaporedom do deset dñij.

— (Iz Novega Mesta) sa nam piše: Pri nas se ne dobre slovenske menice, akoravno se iste zahtevajo. Na vprašanje, zakaj se take menice ne dobre, odgovarja se nam vedno, da jih ni dobiti v davčnem uradu. Zahtevamo jih torej javnim potom, naj bode že uzrok tu ali tam, da jih dosedaj ni.

— (Stopetdesetletnica novomeške gimnazije.) V proslavo stopetdesetletnice svojega obstanka priredi novomeška gimnazija na korist dijaškemu podpornemu društvu v sredo 18. novembra t. l. v dvorani "Narodnega doma" v Novem mestu slavnostno akademijo. Muzikalni del vodi pevograd gosp. Ign. Hladnik. Vzpored: 1. Slavaostni govor. 2. "Pogovor z domom", mešan zbor, H. Volatič. 3. "Kmečka svatba", mešan zbor, Soedermann. 4. Monolog aus der "Iphigenie auf Tauris", deklamacija, Goethe. 5. "Das Erkennen", balada za tenor, spremljana z glasovirjem, K. Loew. 6. "Nedolžnost", spv za soprano, spremljana z glasovirjem, *.*. 7. "Premier Nocturne" za gosli in glasovir, J. Leybach. 8. "Ojki", deklamacija, S. Gregorčič. 9. "Veseli pevci", dvoglacen deški zbor, spremljana z glasovirjem, I. Hladnik. 10. "Ave Maria", šestoglglesen mešan zbor iz opere "Gorenjski slavček" A. Foerster. 11. "Mad mornar", moški in šestoglglesen mešan zbor, A. Foerster. 12. "Nezavaden strah", dramatična bajka v štirih senčnatih podobah. Začetek ob pola osmilih zvečer. Vstopnina: vstopnica za osebo po 30 kr. (za dijake po 20 kr.), sedež za osebo po 50 kr. se dobivajo zvečer pri blagajni; sedež oddaja 16 in 17. novembra tudi g. I. Krajec. — Besede k pesnem stanejo 5 kr., ter se dobivajo pri blagajni. Preplačila se hvaležno sprejemajo,

— (Iz Zagorja ob Savi) sa nam piše 14. novembra: Dasi smo sklenili, da ne več odgovarjati na napade v "Slovenec" in "Glasniku" itd., ne moremo si kaže, da ne bi na katoličkega delavca (kaplana Šviga) v zadnjem "Glasniku" vprašanje: "Kateri Sokol je bil od kakrškega naših društvenikov nareden", prav kratko odgovorili, naj se kaplan obrne le na društvenika Remsa, ta mu lahko pove, kdaj in kje so napadli Šviga. Potocati laži, nam pač ni treba, ko imamo dovolj žalostnih resnic. Poleno, katero ste nato vrgli, vrzemo vam nazaj ter obžalujemo, da ste že tako daleč prišli, mesto društvenike posvariti, jih pa s tem zagovarjate, da mi lažemo. Da je to skrajno nesramo, vam menjam, ni treba šele povedati in ako mislite s tem kaj do sedi, sa jasno morda. Gabi se nam, se izjednati, ki jemljejo resnico in laž iz jednega koša, ne nadalje baviti, zatorej bodi to naša zadnja beseda.

— (Imenovanje) Sedaj pristav v Tolminu g. Andrej Jeglič in avsultant g. Stefan Pahor sta imenovana deželnosodsima pristavoma v Trstu. Sedaj pristav v Sevnici g. Viktor vitez Fröhlich-Fröhlichsthal je premeščen v okrožje višje sodišča tržaškega.

— (Vipavska železnica in dež. glavar) "Edinost" piše: Vprašanje konstituacije konsorcija za zgradbo vipavske železnice se vleže kakor morska kača. Kakor je načim čitateljem znano, povrjeteno je imenovanje članov konsorcija g. deželnemu glavarju Franu grofu Coronini. Malo je manjkalo, da bi se bl. ustanovil konsorcij, kateri bi bil v djametralnem nasprotstvu z željami direktno interesovanega prebivalstva vipavske doline. Lep krepki iniciativi državnih poslancev grofa Afreda Coronija in dr. Gregorčiča in deželnega poslanca dr. Henrika Tume se je zahvaliti, da se je v zadnjem hipu preprečila nakana onih, ki so bili nasprotniki vipavske železnicice, dočler se ni vrla odločila zanj, ki bi pa radi s daj želj sad napoved naših poslancev. Še d. županov vipavskih pri Reku bl. je v tem obziru odločilen ter je onemogočil konsorcij, v katerem bi sedeli Müllitsch in konsorti, katerim gotovo ni na srcu korist vipavske doline in naših domačih delavcev. Vendar stvar še ne gre naprej, kakor bi moral, ter ne moremo razumeti, zakaj

še ni potrjen od ekscelence grofa Frana Coroninija, našega deželnega glavarja, konsorcij, kateri jedini odgovarja željam prebivalstva vipavske doline, ki je v tem vprašanju najbolj interesirano in ki zamore jedino dati garancijo, da se ne bodo prezirali pri oddajanju dela domači podjetniki in domači delavci. Menimo, da njegova ekscelencija, g. deželni glavar, pač ne more biti v dvomu niti trenutek, kateremu konsorciju gre prednost, ali konsorciju, kateremu gre le za fruktifikacijo vipavske železnice, ali pa konsorciju, ki obstoji iz samih mož, katerim so na srcu koristi vipavske doline, torej — tudi vipavske železnice.

— (Himen.) Včeraj se je poročil znani narodni trgovec in posastnik, g. Martin Kržé v Trstu z gospodinjo Amalijo Lovšinovo iz Rbnice. Novoporočencem želimo vso srečo.

* (Razkrinkan katoliški slepar) Govorili smo opetovanjo o nesramnem sleparstvu katero se je uprizorilo na protiframasonskem kongresu v Trduštu, kjer se je razpravljal o misteriozni Diane Vaughan razkritih, o budiču Btra in o prababici Antekristovi, kar je vse z veliko slastjo poročal tudi "Slovenec". Tridentski shod je naredil posebni komisiji naj stvar preide, in ta je končno priznala, — menda vsled pritiska javnega mnenja, kateremu se je stvar vendar zdela preneuma — da se je na shodu v Tridentu uganjalo podlo sleparstvo. Milanski "Osservatore Cattolico" je "sposnal svojo zmoto" in potegnil Leonu Taxilu krinko razobra. Leon Taxil je bil svoj čas Garibaldinec in se je vojskoval zoper papeža, potem je postal žurnalista in izdal v Milanu pornografski list. Ko nekoga dan ni imel niti belica več, prelevil se je v vernega katolika in začel razkrivati "framasonske tajnosti". Ta razkritja so čash res tako neumna, da jih normalen človek, če ješe tako lahkon veren, mora spoznati kot sleparje, ali klerikalizem je spoznal, da zamore ž njimi ljudstvo poneumni, in zato, dasi so na nekaterih mestih jako pornografska, hlašna segel po njih. Tudi "Slovenec" je preložil jedno teh knjig in jo izdal še posebe. Slepak Taxil, na katerega je "Slovenec" prisegel kakor na sv. pismo, je na protiframasonskem shodu igral veliko ulogo. Celotno njegova podoba je bila v Trduštu razstavljena in starci izskriveni prelatje kakor nevedni kaplani so moža častil kakor kakrški apostola. Taxil je s svojimi sleparskimi spisi zaslužil miljone, zato prenaša ravnodušno zanikanje katoliških listov, kajti zdaj ga zanikanje vse — razen "Slovenca"!

* (Povodnji) Iz raznih krajev Bosne in iz sosedne Srbije so došla proročila, naznanjajoča, da so vsled deželja vse vode močno narasle in ponokod stopile čez bregove. Povodnji so naredile veliko škodo, zlasti v Bosni.

* (Raznašalci brzojavov na biciklu) Pruska pošta je v raznih večjih mestih poskrbel raznašalcem brzojavov na biciklu. Prvi poskusi so se tako dobro obnesli, da je poštna uprava uvedla bicikle pri vseh brzojavnih uradih.

Slovenci in Slovenke! ne zabitte družbe sv. Cirila in Metoda!

Brzojavke.

Dunaj 16. novembra. Poslanska zbornica je v današnji seji vzprejela pri tretjem branju obrtno novelo. Potem se je začela razprava o Wurmbrandovem predlogu glede zavarovanja zoper ogenj. Posl. Wiedersperg je predlagal, naj se načrt vrne odsek. Debita še ni končana.

Dunaj 16. novembra. Opoludne se je sešel v parlamentu ministerski svet, kateri traja že tri ure, a še ni končan. Razpravljajo se velevažne reči.

Dunaj 16. novembra. Bánffy je zagotovil Badeniju, da ni v nikaki zvezi s polemiko, katero so začeli razni vladni listi madjarski zoper Badenijevo ministerstvo, in obljubil poskrbeti kar treba, da se taki napadi ne ponovijo.

Dunaj 16. novembra. Vlada zahteva kredit 1,200.000 gld. za priprave, da bodo Avstrija dostojno zastopana na razstavi v Parizu.

Beligrad 16. novembra. Škoda, katero je povodenj naredila v raznih krajih dežele, je velikanska. Pod predsedstvom metropolita Mihajla se je ustanovil poseben pomočni odbor, kateremu je vlada dala za prvo pomoč 50.000 dinarjev.

Rim 16. novembra. Vest, da je sklenjen mir med Italijo in Abesinijo, se oficijno potruje. Menelik je kralju Umbertu tudi direktno naznani, da je nagodbo podpisal.

Proti revmatičnim bolečinam
uporablja se za vribanje bolečih telesnih delov
antirheumon lekarja Piccolijav Ljubljani
(Dunajska cesta), Cena steklenici 25 kr. 5 (3202-2)

Umrl so v Ljubljani:

14. novembra: Dr. Henrik Pankar pl. Glanfeld, stolni dekan, 67 let, Pred Škošjo št. 8, otrpenje srca. — Karolina Fritsch, poštnega sprevodnika vdova, 57 let, Cesarja Jožeta trg št. 2, otrpenje pluč.

V hiralnici:

14. novembra: Franc Čelešnik, mizar, 42 let, kročni črevesni katar.

V deželnih bolnicah.

12. novembra: Jakob Mlinar, delavec, 66 let, kap.

13. novembra: Marija Usar, paznikova žena, 66 let srčna hiba.

Meteorologično poročilo.

November	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrins v mm. v 24 urah
14.	9. zvečer	737.9	2.0	sl. jvzh.	oblačno	0.6
15.	7. zjutraj	733.7	0.6	sl. jzah.	dež oblačno	
.	2. popol.	730.3	1.4	brezvetr.		
"	9. zvečer	730.0	1.8	sr. sever	oblačno	
16.	7. zjutraj	729.1	2.6	sr. jvzh.	dež	9.0
.	2. popol.	729.4	2.5	sl. jjvzh.	dež	

Srednja temperatura sobote in nedelje 1.2° in 1.3°, za 2.7° in 2.4° pod normalom.

Dunajska borza

dné 16. novembra 1896.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	35	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	■	30	■
Avstrijska zlata renta	122	■	50	■
Avstrijska kronska renta 4%	101	■	10	■
Ogerska zlata renta 4%	122	■	15	■
Ogerska kronska renta 4%	99	■	25	■
Avstro-ogrske bančne delnice	939	■	—	■
Kreditne delnice	863	■	50	■
London vista	119	■	95	■
Nemški drž. bankovci na 100 mark	58	■	80	■
80 mark	11	■	76	■
20 frankov	9	■	53 1/4	■
Italijanski bankovci	44	■	70	■
C. kr. cekini	5	■	69	■

Dnē 14. novembra 1896.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	144	gld.	—	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	193	■	50	■
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	129	■	75	■
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	■	—	■
Kreditne srečke po 100 gld.	199	■	—	■
Ljubljanske srečke	22	■	25	■
Rudolfove srečke po 10 gld.	22	■	—	■
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	153	■	—	■
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	458	■	—	■
Papirnatni rubelji	■	—	27 1/4	■

V najem se vzame takoj pritlično stanovanje

obstojče iz dveh do treh sob in kuhinje ter mora biti jedna soba bolj velika in svetla.

Ponudbe naj se blagovolijo doposlati tvrski Feliks Urbanc, tukaj. (3240-2)

Davorin Kržè

Amalija Kržè roj. Loušin

poročena. (3255)

U Trstu, dné 15. novembra 1896.

Sodražica.

Ribnica.

Ruverte
s firmo
priporoča
Narodna Tiskarna
v Ljubljani.

Lekarna M. Leustek

Ljubljana, Reseljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu

priporoča svojo izborno delujočo

tanno-chinin tinkturo za lase

katera okrepije in ohranjuje lastiše in preprečuje izpadanje las.

Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Velika zaloga preskušenih domačih zdravil

katera se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. (3173-8)

Razpošilja se vsak dan dvakrat po pošti.

Jemljem si čast, naznanjati, da sem **premestil** z današnjim dnevom svojo manufaktурно trgovino na drobno katera je bila začasno nameščena v drugi moji prodajalnici v Pleiweis-ovi hiši, **zopet v prejšnjo svojo prodajalnico** na **Mestnem trgu hiš. št. 22.**

V sled novo prezidanih, zdatno povekšanih prodajalnih prostorov v pritličju in v prvem nadstropju, mi bode omogočeno, ponuditi mnogo večjo zalogo blaga na izběro p. n. občinstvu, kateremu se najujudneje priporočam.

Franz Xav. Souvan.

V salonu hotela „pri Maliču“

(„Stadt Wien“)

od pondeljka 16. do nedelje 22. novembra (vključno)

razkazavanje

živečih fotografij

v življenjski velikosti.

(3246-2)

Edisonov Idejal

predstavljan po Kinetografu.

Predstave: ob delavnih ob 5., 6., 7. in 8. ur; ob nedeljah ob 3., 4., 5., 6., 7. in 8. uri zvečer.

I. prostor 50 kr., II. prostor 30 kr.

Službo hišnika

išče

(3254-1)

zakonska dvojica brez otrok.

Več se izve pri upravnosti „Slovenskega Naroda“

Prodaja vina.

Imam na prodaj okoli 300 hektolitrov belega in črnega vina. Cene zmerne, postrežba točna. Za pristnost vina se jamči. Mali vzorec se ne pošiljajo.

(3257-1)

A. M. Pujmann, Dignano, Istra.

Spretnega uradnika

izvežbanega v malih konceptib, iščem z vstopom 1. januvarja 1897 v svojo notarsko pisarno v Tržiču.

Willibald Swoboda

(3258-1) c. kr. notar t. č. v Mariboru.

Trgovski pomočnik

želi takoj — eventuelno tudi nekoliko pozneje — nastopiti službo. — Ponudbe blagovolijo naj se pošiljati pod „V. Z.“ na upravnost „Slovenskega Naroda“. (3234-3)

Konj

je na prodaj v župnišču v Hinjah, pošta Žužemberk, srednje velikosti, nekaj čez 3 leta star, krasne izabela-barve, izurjen za vprego in sedlo. Izvrsten dirjalec ter zanesljiv. Griva, rep in sprednji deli nog so beli, z liso na čelu. (3260)